

Partier som lever på hoppet

Norrbottens-Kuriren den 29 maj 2017

Så kallade förhoppningsbolag värderas högt på förhoppningen att en kommande produkt ska ta marknaden med storm. För sådana företag infinner sig sanningens ögonblick när den emotsedda produkten står klar och de tilltänkta kundernas reaktioner börjar trilla in. Det är inte ovanligt att aktiekursen sjunker kraftigt när tidigare löften och visioner ställs mot vad företaget till slut förmådde leverera.

På motsvarande sätt kan man i politiken tala om förhoppningspartier. Det är partier vars ledande politiker är duktiga på att peka ut samhällsproblem som de lovar att lösa, om än oklart exakt hur.

Socialdemokraterna är för närvarande ett sådant förhoppningsparti. Man har identifierat ett behov: Velfärdstjänsterna behöver förbättras. I högt tonläge har sedan förekomsten av vinstdrivande företag målats upp som det problem som behöver lösas. Enligt civilminister Ardan Shekarabi är företagets vinster "en stöld från folket som måste stoppas". Hur detta ska gå till har dock varit mindre tydligt. Men sedan en tid är regeringens produktutveckling i det närmaste klar.

Socialdemokraten Ilmar Reepalu har levererat en utredning som konkretiserar hur företagets "stöld" av skattemedel ska kunna stoppas. Den som följt utredningen med öppet sinne vet att det rör sig om en osedvanligt bristfällig produkt. Utredningens egna experter har tagit avstånd från hur deras underlagsrapporter tolkas och remissinstansernas kritik har varit obönhörlig.

I praktiken skulle utredningens förslag innebära ett vinstförbud i välfärdssektorn och det är häpnadsväckande att konsekvenserna av detta inte har bedömts som särskilt allvarliga.

Därmed närmar sig sanningens ögonblick för Socialdemokraterna. Från att länge ha sålt förhoppningar har det blivit dags att lansera den färdiga produkten. Frågan är hur högt partiet kommer att stå i kurs efter ett klubbat vinstförbud som fått större delen av välfärdsföretagen att lägga ner verksamheten eller driva den på sparlåga. Jag avundas inte de kommuner och landsting som tvingas reda ut en sådan röra. Gissningsvis kommer väljarnas mottagande då att bli betydligt svalare än deras hittillsvarande uppskattning för slagord om att "sätta stopp för vinstjakten".

Visst behövs det förhoppningar i politiken. Men det är först när förhoppningarna konkretiseras i tydliga förslag som de går att bedöma och utvärdera.

Nu är det upp till Stefan Löfven, Ardan Shekarabi och andra regeringsföreträdare att gå vidare med Ilmar Reepalus vinstförbud. Eller så backar de och erkänner att produkten bara blev sämre ju närmare lansering vi kom.

I vilket fall kan de inte längre hävda att hela välfärdssektorn på något oklart sätt kan förbättras genom att klämma åt de entreprenörer som varit med och utvecklat den. Det är en förhoppning som har passerat sitt bäst före-datum.

Henrik Jordahl